

LIBRIS

We know
books

Mahendranath Gupta

**Nectarul cuvintelor lui
SRI RAMAKRISHNA
vol. II**

Traducere: Aretina Timoce

ANDROMEDA
Publishing House

București, 2014

Traducere: Aretina Timoce

Corectură text: Irina-Magdalena Nuță

Coperta: Gabriela Popa

Machetare: Mircea Negru

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

GUPTA, MAHENDRANATH

Nectarul cuvintelor lui SRI RAMAKRISHNA vol. II / Mahendranath Gupta, ; trad.: Aretina Timoce. - București : Andromeda Publishing House, 2014
ISBN 9

I. Timoce, Aretina (trad.)

262.136.1

Copyright © 2014 ANDROMEDA Publishing House

Toate drepturile asupra acestei ediții în limba română aparțin

ANDROMEDA
Publishing House

CUPRINS

I. Sri Ramakrishna povestește despre primul său extaz în iubirea divină, din anul 1858	9
II. Aniversarea zilei de naștere a lui Sri Ramakrishna, sărbătorită la Dakshineshwara.....	25
III. Sri Ramakrishna la Templul din Dakshineshwara împreună cu discipolii săi. A doua vizită a lui Adhar.....	41
IV. Sri Ramakrishna în sala de rugăciune din casa lui Surendra ...	59
V. Sri Ramakrishna în casa unui devot din Calcutta.....	67
VI. Sri Ramakrishna împreună cu devoții la Templul lui Kali din Dakshineshwara (I)	75
VII. Sri Ramakrishna împreună cu devoții la Templul lui Kali din Dakshineshwara (II)	85
VIII. Sri Ramakrishna împreună cu devoții la Templul lui Kali din Dakshineshwara (III).....	91
IX. Sri Ramakrishna împreună cu M. la Templul lui Kali din Dakshineshwara	97
X. Sri Ramakrishna și Keshab Chandra Sen la Vila Lily.....	105
XI. Sri Ramakrishna vorbind despre viețile sfinților.....	117
XII. Sri Ramakrishna împreună cu devoții în Dakshineshwara ...	127
XIII. Sri Ramakrishna împreună cu Prankrishna, Girinda, Ram, M. și alți devoți, la Templul din Dakshineshwara	137
XIV. Sri Ramakrishna merge împreună cu devoții la o piesă de teatru în Calcutta	155
XV. Sri Ramakrishna în templul Sadharan al grupării Brahma Samaj....	171
XVI. Sri Ramakrishna în casa lui Ram, împreună cu devoții...177	
XVII. Sri Ramakrishna împreună cu devoții în ziua de Navami Puja, la Dakshineshwara.....	187
XVIII. Sri Ramakrishna în casa lui Adhar, bucurându-se de cântecele devoționale împreună cu devoții.....	201
XIX. Sri Ramakrishna împreună cu devoții în Dakshineshwara. Învățăturile pentru Ishan	209
XX. Sri Ramakrishna în Samadhi, împreună cu devoții, în timpul lui Kali Puja de la miezul nopții, în Dakshineshwara	229

Străvechiul templu al lui Shiva din Kamarpukur,
satul natal al lui Sri Ramakrishna.

Capitolul I

SRI RAMAKRISHNA POVESTEȘTE DESPRE PRIMUL SĂU EXTAZ ÎN IUBIREA DIVINĂ, DIN ANUL 1858

I

Este luni, 16 octombrie 1882, cea de-a patra zi a chenzinei luminoase a lunii *Ashwin*¹. *Durga puja*² va fi marța viitoare, în cea de-a șaptea zi a lunii lunare. Sri Ramakrishna este astăzi fericit, întrucât Narendra³ a venit la Templul lui Kali din Dakshineshwara. Împreună cu el mai sunt și alți discipoli apropiați, Rakhla⁴, Ramlal și Hazra. Narendra a luat masa împreună cu Sri Ramakrishna, iar după masă, Ramakrishna a cerut să se întindă o saltea pe podeaua camerei sale astfel încât devoții, și mai ales Narendra, să se poată odihni acolo. După ce o saltea de bună calitate a fost întinsă pe jos, deasupra au fost așezate o cuvertură și o pernă. Asemenea unui copil, Sri Ramakrishna s-a așezat pe saltea lângă Narendra și, întorcându-se spre el, plin de bucurie, le vorbește devoților. Un surâs îi luminează chipul. De-a lungul conversației, el le povestește despre diferite evenimente care au avut loc de-a lungul vieții sale spirituale.

1 Ashwin – cea de-a șaptea lună a calendarului hindus, care începe în jurul datei de 23 septembrie.

2 Durga puja – festival hindus anual dedicat zeiței Durga, a cărui dată se stabilește în fiecare an în conformitate cu calendarul tradițional hindus. Festivalul este alcătuit din șase zile, numite: *mahalaya*, *shashti*, *mahasaptami*, *mahaashtami*, *mahanabami* și *vijayadashami*.

3 Narendranath Datta (1863-1902) – discipol iubit al lui Sri Ramakrishna, cunoscut ulterior sub numele de Swami Vivekananda, și prin a cărui muncă și dăruire, învățătura maestrului său a devenit ulterior cunoscută în întreaga lume.

4 Rakhla Chandra Gosh (1863-1922) – cunoscut ulterior sub numele de Swami Brahmananda, primul președinte al Ramakrishna Math și Ramakrishna Mission, organizații fondate de Swami Vivekananda la 1 mai 1897.

Sri Ramakrishna s-a adresat devoților: După ce am avut acea stare spirituală, îmi doream să aud vorbindu-se doar despre Dumnezeu. Obişnuiam să umblu de colo-colo, căutând să aflu unde se citeau *Bhagavad-Gita*, *Adhyatma Ramayana*⁵ sau *Mahabharata*. Şi obişnuiam să merg la Krishnakishore din Ariadaha pentru a-l asculta cum citea din *Ramayana*. Şi ce credință avea Krishnakishore! Odată, un *sadhu* a venit la *ghat*-ul de îmbăiere din Ariadaha. Şi mă gândeam să merg să îl văd într-o zi. I-am spus lui Haladhari, care pe atunci era preot la Templul lui Kali, că o să merg să-l întâlnesc pe acel *sadhu* împreună cu Krishnakishore. L-am întrebat dacă ar vrea să vină şi el. Dar Haladhari mi-a spus: „La ce bun să merg să văd o cuşcă de lut?” Vedeți voi, Haladhari citea *Bhagavad-Gita* şi filosofia vedantică. Şi de asta l-a numit pe acel *sadhu* „o cuşcă de lut”. I-am povestit lui Krishnakishore despre acest incident şi el s-a înfuriat tare şi a spus: „Cum? Haladhari a spus asta? Să numeşti trupul unei ființe care meditează asupra Domnului, care se gândeşte la Rama şi a renunțat la tot de dragul Lui, să numeşti trupul acestui om o cuşcă de lut? El habar nu are că trupul unui asemenea om este făcut din Spirit.” Şi s-a supărat așa de tare, încât atunci când venea la Templul lui Kali să culeagă flori, se întorcea cu spatele când îl vedea pe Haladhari şi nu vorbea cu el.

Devoții izbucnesc în râs.

Sri Ramakrishna: Într-o zi, Krishnakishore m-a întrebat de ce am renunțat la şnurul sacru⁶. Dar în acea perioadă, când intram în stări de extaz, nu mai stătea nimic pe mine, ca şi cum ar fi fost luate de furtuna lui Ashwin. Nu mai rămânea nicio urmă a vieții mele anterioare! Pierdeam orice conștiință a lumii exterioare! Chiar şi *dhoti*-ul⁷ îmi cădea, şi atunci, cum aş fi putut să mai port

5 *Adhyatma Ramayana* – literal „*Ramayana* spirituală”, text sanskrit străvechi care se presupune că ar fi fost scris de înțeleptul Vyasa şi în care sunt preamărite virtuțile spirituale prezentate în epopeea hindusă *Ramayana*. Sub forma unui dialog între Shiva şi Parvati, lucrarea conține caracteristicile ideale ale lui Rama, prezentând precepte legate de devoțiune, cunoaştere, detaşare, adorare şi viață virtuoasă. Este considerată a fi un tratat al filosofiei vedantice.

6 Şnur sacru – cordon împletit din trei fire, primit de tinerii brahmani în cadrul ritualului lor de investire, numit *Yajnopavita*.

7 *Dhoti* – piesă de îmbrăcăminte din in, folosită în mod tradițional de bărbații hinduși, şi care se înfăşoară în jurul soldurilor, în timp ce unul dintre capete este trecut printre picioare.

de grijă şnurului sacru? Aşa că i-am spus: „Dacă vei trăi vreodată acea nebunie divină, o să înțelegi.” Şi asta i s-a şi petrecut mai apoi, a ajuns şi el beat de iubirea divină. Rostea doar „AUM, AUM...” S-a închis în cameră şi n-a mai spus vreun alt cuvânt pentru o vreme. De-a lungul stărilor de extaz spuneam adevărul tuturor. Nu-mi păsa de poziția omului şi nu-mi era teamă de o persoană care avea putere. Într-o zi, Jatindra a venit în grădina lui Jadu Mallick, pe când mă aflam şi eu acolo. Şi l-am întrebat: „Care este datoria omului? Nu este oare aceea de a medita asupra lui Dumnezeu?” Jatindra mi-a spus: „Noi suntem oameni obişnuiți. Există oare mântuire şi pentru noi? Chiar şi regele Yudhishthira a fost nevoit să viziteze iadul.” M-am supărat şi i-am răspuns: „Ce fel de om ești? Îți amintești doar de vizita lui Yudhishthira în iad, dar nu şi de buna lui credință, de puterea lui de a ierta, de stăpânirea de sine, de discernământul său, de detaşarea sa, şi de iubirea pe care i-o purta lui Dumnezeu.” Şi i-aş fi spus mai multe, dar Hriday m-a oprit, punându-mi mâna pe gură. La scurt timp după aceea, Jatindra a plecat, spunând că avea nişte probleme de rezolvat.

După o scurtă pauză, Sri Ramakrishna a continuat: Fiind în aceeaşi stare de beție divină, l-am văzut într-o zi pe Jaya Mukherji la *ghat*-ul⁸ din Baranagore, făcând *japa*, repetând Numele Sfânt, dar mintea îi vagabonda în altă parte. Aşa că m-am apropiat de el şi i-am tras două palme. Într-o zi, Rani Rashmani a venit la Templul lui Kali, aşa cum obişnuia ea să vină ca să se roage şi uneori îmi cerea să-i cânt. În acea zi cântam, dar am observat că, în timp ce alegea florile, mintea ei era în altă parte. Imediat i-am tras două palme. Şi atunci ea a rămas acolo tulburată şi ruşinată, cu mâinile împreunate. „Frate, ce fel de caracter ți-ai însușit?” m-a întrebat atunci Haladhari. Şi atunci, ce era să fac? M-am rugat din nou şi iarăşi Mamei şi m-am eliberat de tendința de a-i corecta pe ceilalți.

Apoi Sri Ramakrishna şi-a rugat devoții, în special pe Narendra, să se odihnească. Şi s-a întins şi el pe o laviță scundă.

8 *Ghat* – scări din piatră care duc la malul unui râu, al unui lac sau bazin cu apă.

Este după-amiază. Narendra cântă. Rakhal, M., prietenul lui Narendra de la gruparea Brahma Samaj⁹, Priya și Hazra sunt și ei prezenți. Narendra intonează un cântec devoțional acompaniat de o tobă mridanga:

O minte a mea, meditează asupra lui Hari!

El este esența conștiinței.

Nicio impuritate nu-L atinge.

Fără de egal este gloria Sa, plină de frumusețe este forma Sa.

Și cât de iubit este El în inima devoților Săi!

Priviți, frumusețea Sa sporește atunci când

Își manifestă din nou și iarăși iubirea,

Eclipsând strălucirea a milioane de luni!

Cu adevărat, străfulgerări orbitoare ale glorioasei Sale frumuseți!

Viziunile Sale binecuvântate ne înfloară.

Venerați-I picioarele Sale sfinte în lotusul inimii voastre!

Contemplați frumusețea fără de pereche a acestei forme preaiubite!

Acum că mintea se bucură de pace și ochii sunt plini de iubire,

Adâncește-te în iubirea divină!

Inspirat de propria devoțiune, rămâi contopit în bucuria iubirii!

Apoi Narendra a mai cântat un cântec:

Satyam Shivam Sundaram se manifestă în templul inimii.

Când oare mintea mea va rămâne cufundată noapte și zi

În oceanul acestei Frumuseți?

Când va veni oare acea zi, o Doamne,

Tu Cel care eliberezi chiar și pe cel din urmă păcătos de soarta sa?

Când, o Doamne, va crește în inima mea cunoașterea divină,

Și când oare această minte neliniștită va rămâne înmărmurită de minunare,

Găsindu-și refugiu la picioarele Tale?

Așa cum la vederea lunii, chakora începe să zburde de bucurie,

Tot așa, și nectarul întrupat al beatitudinii

Vă apărea pe cerul înstelat al inimii mele,

Și atunci și eu, o Doamne, voi fi îmbătat de lumina Ta.

9 Brahma Samaj – numele unei grupări religioase unitariene hinduse, fondate de Raja Rammohan Roy în anul 1830 d.Ch., actualmente cunoscută sub numele Adi Samaj.

Când oare, o prieten al sufletului meu,

Își va găsi această minte odihna la picioarele Regelui regilor?

La neasemuitele Tale picioare de pace și bine absolut,

Sfârșitul vieții mele va fi împlinit!

Și atunci, când voi fi oare vrednic să savurez încântarea paradisului

Chiar în acest trup, chiar în această viață?

O Doamne, la vederea formei Tale pure și neprihănite,

La vederea strălucirii Tale,

Întunericul păcatului dispare așa cum lumina împrăștie întunericul.

O prieten al celor umili,

Te implor să aprinzi în inima mea credința arzătoare

Asemeni unei stele călăuzitoare,

Și împlinește-mi dorința.

Când oare va veni acea zi în care,

Menținându-mi neîncetat privirea asupra Lui,

Mintea mea se va cufunda în adâncurile oceanului Frumuseții Divine?

Atunci când te voi atinge pe Tine,

Voi rămâne contopit în bucuria iubirii noapte și zi

Și voi uita de mine însumi.

Dar când oare va răsări o asemenea zi?

Narendra a continuat apoi cu un alt cântec:

Repetăți numele dulce al Domnului Dumnezeu cu bucurie și încântare!

Valuri se vor ridica în marea de nectar a numelui Său.

Sorbiți-l fără încetare și dăruiați-l și celorlalți.

Atunci când mintea voastră este epuizată,

Pierdută printre aspectele deșarte ale acestei lumi,

Cântați-I numele și gloria și umpleți-vă mintea cu nectarul iubirii.

Păstrați mereu în minte această mare mantra

Și chemați-L pe Tatăl Cel plin de compasiune atunci când sunteți în nevoie.

Veniți și strigați din toată inima:

„Glorie veșnică lui BRAHMAN! Glorie veșnică lui BRAHMAN!”

Și astfel rupeți legăturile păcatului.

Practicând yoga iubirii, îmbătați-vă de bucuria lui BRAHMAN

Și astfel, atingeți-vă țelul suprem.

Kirtan-ul¹⁰ a continuat, în acompaniamentul tobei *mridanga* și al talgerelor. Narendra și alți devoți au intonat acel *kirtan*, înconjurându-l pe Sri Ramakrishna. Și au cântat:

Lăsați-vă topiți de nectarul iubirii divine.

Și apoi din nou:

Satyam Shivam Sundaram se manifestă în templul inimii.

Într-un final, Narendra a luat chiar el o tobă *khol* și, profund emoționat, a cântat împreună cu Ramakrishna:

Repetăți numele dulce al Domnului Dumnezeu cu bucurie și încântare!

Iar la sfârșit, Sri Ramakrishna l-a îmbrățișat pe Narendra pentru multă vreme și i-a spus: Oh, ce bucurie mi-ai adus astăzi!

Inima lui Ramakrishna revarsă șuvoaie de iubire, asemenea unei fântâni. Este aproape opt seara. Pașii lui măsoară veranda de la un capăt la altul, în timp ce flința lui este îmbătată de iubirea divină. Ajungând pe veranda dinspre mieznoapte, pașii lui o măsoară și pe aceasta de la un capăt la altul.

Din când în când, îi vorbește Mamei Divine, apoi exclamă cu putere: Ce rău mi-ar putea face?

Maya, iluzia cosmică, nu poate face rău celui care este protejat de Mama Divină. Asta vrea să spună el?

Narendra, M. și Priya o să petreacă noaptea la templu. Sri Ramakrishna este copleșit de bucurie că Narendra va rămâne cu el.

Cina este gata. Sarada Devi este acum în *nahabat*, turnul unde se cântă muzica. După ce a pregătit cina cu *chapatti*, lipia tradițională, și linte, ea a trimis vorbă după discipoli să vină și să mănânce. Discipolii rămân aici din când în când. Surendra¹¹ este cel care plătește cheltuielile în fiecare lună.

Narendra și ceilalți nu au voie să vorbească despre școală și alte lucruri asemănătoare. Ei stau acum în cămăruța dinspre răsărit și vorbesc:

10 Kirtan sau sankirtan – intonarea unor cântece devoționale sau ale unor *mantra*, în acompaniamentul unor instrumente tradiționale.

11 Surendranath Mitra (1850-1890) – important discipol laic al lui Sri Ramakrishna care, întrucât provenea dintr-o familie înstărită și avusese succes în afaceri, l-a susținut foarte mult financiar pe Ramakrishna, cât și grupul devoților lui Ramakrishna, atât în timpul vieții maestrului, dar și după ce acesta a părăsit planul fizic.

Narendra: Nu vedeți ce se alege de băieții din ziua de azi?

M.: Nu e chiar așa de rău, doar că nu mai primesc nicio învățătură spirituală.

Narendra: Voiam să spun că în zilele noastre comportamentul lor lasă de dorit. Sunt nereserioși, ușuratici și vulgari, își dau aere și chiulesc de la școală. Și chiar i-am văzut frecventând locuri rău famate.

M.: Pe vremea când eram eu elev, n-am auzit niciodată de așa ceva.

Narendra: Probabil că nu ați avut asemenea prieteni. I-am văzut strigând după oameni cuvinte vulgare. Și cine știe cu ce oameni se întâlnesc!

M.: E tare straniu!

Narendra: Știu mulți al căror caracter s-a pierdut. Mi-aș dori ca autoritățile școlare și părinții să fi vegheat mai bine asupra lor.

În toiul conversației lor, Sri Ramakrishna intră în cameră și spune râzând: Deci, despre ce vorbiți voi aici?

Narendra răspunde: Vorbim despre școală. Băieții din ziua de azi își pierd orice forță morală.

Sri Ramakrishna îi ascultă o vreme, apoi i se adresează lui M. pe un ton grav: Nu este bine să vorbiți despre asemenea lucruri. Nicio discuție nu este bună dacă nu vorbește despre Dumnezeu. Ești mai în vârstă decât el și ești inteligent. N-ar trebui să-l lași să aducă în discuție asemenea subiecte.

Narendra are în jur de 19 ani, iar M. 27. M. se simte acum stânjenit, iar Narendra și ceilalți devoți rămân tăcuți. Sri Ramakrishna zâmbește, în timp ce îi hrănește cu mâna lui pe Narendra și pe ceilalți. Astăzi este foarte fericit.

După ce și-au sfârșit masa, Narendra și ceilalți au mers în camera lui Ramakrishna. Așezați pe podea, încep să sporovăiască. Atmosfera e plină de bucurie.

În timpul conversației, Sri Ramakrishna îi spune lui Narendra: Te rog, cântă-ne acel cântec cu „Luna plină a iubirii divine răsare pe cerul înțelepciunii dumnezeiești”.

Narendra începe să cânte. Curând și alți discipoli încep să-l acompanieze cu tobe și talgere.

Luna plină a iubirii divine răsare pe cerul înțelepciunii dumnezeiești.